

Některé poznatky z plánování přesunů a pořádkové služby v motostřelecké divizi

Podplukovník Jiří Chalupa

Organizace práce štábu při přesunech.

Po obdržení nařízení velitele armády pro přesun (i předběžného) musí následovat rychlá kalkulace přesunu, zpracování bojového nařízení velitele divize pro přesun, organizace pořádkové služby a rychlé doručení rozkazů do vojsk.

Tyto úkoly plní předem připravení důstojníci, kteří mají přesně vymezené povinnosti a pevně určené pracoviště. Je nutné, aby úkoly této skupiny byly známy celému štábu a nebyly měněny, což usnadňuje provádění součinnosti mezi odděleními štábu.

Osvědčilo se nám toto složení skupiny:

- zástupce velitele,
- 2 důstojníci operačního oddělení,
- 1 důstojník spojovacího oddělení,
- 12 - 15 předem určených důstojníků pro pořádkovou službu.

Zástupce velitele v době obdržení předběžného nařízení od velitele armády přijíždí z PVS na VS divize, aby se jako orgán odpovědný za řízení přesunu osobně zúčastnil plánování.

Jakmile se velitel divize s náčelníkem štábu a náčelníkem oper. oddělení seznámí s nařízením velitele armády, vydá předběžné nařízení pro přesun.

Vydání tohoto nařízení signální tabulkou lze uskutečnit v několika minutách.

Vyčleněná skupina může plnit tyto úkoly:

Zástupce velitele divize:

- na základě předběžného nařízení velitele divize upřesní sestavu na osách,
- není-li nařízeno armádou, schválí (upřesní) regulační čáry,
- překontroluje časy projetí jednotlivých prvků bojové sestavy výchozími místy a regulačními čarami a údaje pro vyvedení,
- schválí v součinnosti s náčelníkem štábu organizaci spojení pořádkové služby,
- po schválení přesunu velitelem nařídí odjezd pomocného VS, je-li přesun řízen z jiného místa než dosavadního VS.

První důstojník oper. oddělení:

- propočítává údaje pro vyvedení vojsk na VM,
- odpovídá za technické zpracování plánu přesunu (zabezpečuje mapu, organizuje součinnost při zakreslování údajů do plánu),
- zabezpečuje přípravu potřebných tiskopisů pro urychlení práce (zejména tabulky pochodu),
- provádí výpisy z tabulek přesunu pro útvary (zabezpečuje rozmnožení tabulek apod.).

Vzhledem k tomu, že vyvedení vojsk do výchozího místa bývá často nesprávně považováno za záležitost útvarů, uvedu možný způsob práce tohoto důstojníka.

Rozmístění vojsk v prostoru soustředění nebude nikdy tak ideální, aby nám dovolilo bezstarostnost o jejich příchod na VM. Zpravidla řazení proudů na osy bude komplikované a živelnost by již na začátku zavinila nesplnění úkolu (viz příklad). Vždy nebude možné vyvedení usnadnit volbou sestavy proudů, zařazením posilových prostředků před zahájením vyvedení apod.

Příklad vyvedení útvarů do výchozího místa — viz náčrt.

V našem případě vyvedení musí ovlivnit štáb divize, neboť přiblížením 1 msp k výchozímu místu by došlo k zatarasení bodu A, což znemožnilo zařazení OZP; vyjetím 2 msp by bylo zabráněno řazení 2/1 dp apod.

Důstojník operačního oddělení vychází z časů a pořadí VM. Pracuje tak, že si předem změří vzdálenosti míst, kde je třeba určit čas a pořadí průchodu, vzdálenosti převede na minuty a zpětně od VM podle pořadí na VM počítá časy na těchto bodech.

Výsledek zapisuje do této tabulky, která je součástí plánu přesunu a přílohou k bojovému nařízení pro přesun.

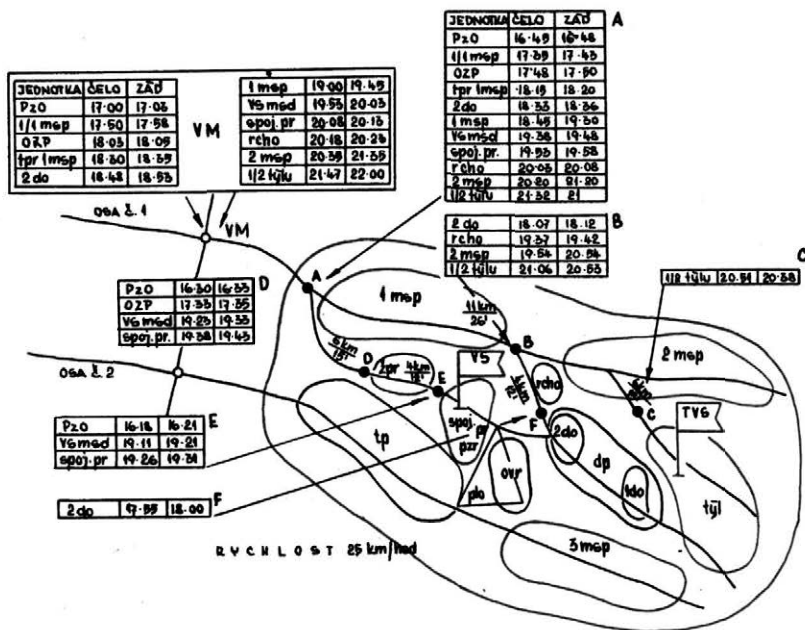
JEDNOTKA	ČÍSLO PROUDU	VYVEDENÍ DO VÝCHOZÍHO MÍSTA												V M	
		F. LHOTA		E - KLABOV		D - BŘEŽÍ		C - PRAVÍKOV		B - MINICH		A - DRÁCHOV		TENICE	
		ČELO	ZÁD	ČELO	ZÁD	ČELO	ZÁD	ČELO	ZÁD	ČELO	ZÁD	ČELO	ZÁD	ČELO	ZÁD
PZO	1114			16 18	16 21	16 30	16 33					16 45	16 48	17 00	17 05
1/4 msp	1102											17 30	17 43	17 50	17 58
OZP	1109					17 35	17 38					17 48	17 50	18 05	18 08
1 pr 4 msp	1102											18 15	18 20	18 30	18 35
2 děl. odd.	1106	17 55	18 00							18 07	18 12	18 35	18 38	18 48	18 55
4 msp	1102											18 45	19 00	19 00	19 45
VS msp	1100			19 11	19 20	19 23	19 33					19 38	19 48	19 55	20 05
spoj. pr.	1110			19 26	19 31	19 38	19 43					19 55	19 58	20 08	20 15
reho	1112									19 37	19 42	20 05	20 08	20 18	20 25
2 msp	1103									19 54	20 04	20 20	21 20	20 35	21 38
1/2 tjiu	1113							20 51	20 56	21 06	21 05	21 52	21 47	22 00	

Pro získání těchto údajů jsou dokončeny všechny výpočty potřebné pro útvar. Krátkost lhůt doručení těchto údajů do vojsk si vyžaduje předem promyslet a technicky zabezpečit rychlé doručení časů vyvedení a přesunu. Osvědčily se nám dva způsoby, jak tento úkol splnit:

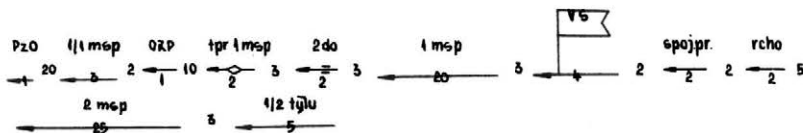
- připravit si na křídový papír formulář tabulky, kde doplnit jen místo a časy; vyplnění provést rukou a tuto tabulku rozmnožit v potřebném množství,
- připravit tabulku se záhlavím pro každý útvar, průpisem ji vyplnit, rozstříhat a styčným důstojníkům předat k doručení pásy s údaji pro každý útvar zvlášť.

Tento způsob je rychlý a plně odpovídá polním podmínkám.

Příklad vyvedení útvarů do výchozího místa:

BOJOVÁ SESTAVA NA OSE č. 1

Tabulka může být uspořádána takto:

JEDNOTKA	ČÍSLO PROUDU	VYVEDENÍ DO VÝCHOZÍHO MÍSTA								VM	RČ Čís. 1	ROZCH.	POZNÁMKA			
		LHOTA	KLADOV	BŘEZÍ	PRAVÝKOV	MNICH	ODÁCHOV	TÉMICE	ČERNOV							
		ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD							
PZO			16:18	16:21	16:30	16:33			16:45	16:48	17:00	17:03	17:12	17:15	19:22	19:25

JEDNOTKA	ČÍSLO PROUDU	VYVEDENÍ DO VÝCHOZÍHO MÍSTA								VM	RČ Čís. 1	ROZCH.	POZNÁMKA			
		LHOTA	KLADOV	BŘEZÍ	PRAVÝKOV	MNICH	ODÁCHOV	TÉMICE	ČERNOV							
		ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD							
1/1 msp									17:30	17:43	17:50	17:53	18:02	18:10	20:12	20:12

JEDNOTKA	ČÍSLO PROUDU	VYVEDENÍ DO VÝCHOZÍHO MÍSTA								VM	RČ Čís. 1	ROZCH.	POZNÁMKA			
		LHOTA	KLADOV	BŘEZÍ	PRAVÝKOV	MNICH	ODÁCHOV	TÉMICE	ČERNOV							
		ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD							

JEDNOTKA	ČÍSLO PROUDU	VYVEDENÍ DO VÝCHOZÍHO MÍSTA								VM	RČ Čís. 1	ROZCH.	POZNÁMKA			
		LHOTA	KLADOV	BŘEZÍ	PRAVÝKOV	MNICH	ODÁCHOV	TÉMICE	ČERNOV							
		ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD	ČELO ZAD							

Druhý důstojník oper. oddělení:

- odpovídá za pohotovost orgánů pořádkové služby,
- v součinnosti se spojovacím náčelníkem navrhne regulační čáry (nejsou-li nařízeny) a umístění pomocného VS,

- navrhne způsob rozmístění a práce pořádkových orgánů,
- vydává nařízení plukům pro přípravu a odeslání poř. orgánů do VM,
- do plánu přesunu zakresluje všechny údaje, týkající se pořádkové služby.

Zkušenosti ze cvičení s vojsky i z velitelsko-štábních cvičení ukazují, že uvolnění jednoho důstojníka operačního oddělení pro tuto práci je nutné a účelné. Jakmile jsou známy osy přesunu, výchozí místa a další nezbytné údaje pro pochod, přistupuje ihned k organizaci pořádkové služby, k jejíž pohotovosti bývá často k dispozici pouze několik hodin. Sama tato skutečnost vyžaduje organizovat pořádkovou službu souběžně s prací spojenou na rozhodnutí a propočítávání časových údajů.

Jakmile soustředí důstojníky vyčleněné k tomuto účelu, provede seznámení jednotlivců s úkoly, přidělí jednotlivým funkcionářům spojovací a dopravní prostředky, určí jednotky pro regulaci a poř. službu a místo jejich převzetí.

Překontroluje zákresy os a úkolů do map, prověří pomůcky utajeného velení pro předávání zpráv a provede poučení o zabezpečení spojení.

V této souvislosti chce se zmínit o struktuře orgánů pořádkové služby nutných k zabezpečení pořádkové služby v divizi.

Návrh předpisu „Organizace a provádění pořádkové služby“ stanoví tyto funkcionáře pořádkové služby:

- správce pořádkového prostoru,

- správce pořádkového úseku,
- správce pořádkového stanoviště.

Zatím co správce pořádkového stanoviště zabezpečuje kromě pořádkových úkolů vlastní regulace, zajišťují správce pořádkového prostoru a správce pořádkového úseku rozkaz zástupce velitele divize, který odpovídá za přesun.

Takováto organizace dobře zabezpečuje řízení vojsk za přesunu, ale na druhé straně vyžaduje značný počet výkonných pojítek.

Tak například přesunuje-li se motostřelecká divize po 3 osách při stanovení dvou regulačních čar a čáry rozchodišť, dostaneme s výchozími místy 12 míst, kde budou proudy časově řízeny. K tomu potřebujeme stejný počet pojítek (nejvhodnější jsou rádiové stanice R-105). Mají-li být kromě toho zabezpečeni výkonnou rádiovou stanicí i 3 správci prostoru, vznikne požadavek, který spojovací náčelník bude materiálně těžko zabezpečovat, zejména v tom případě, bude-li divize vyváděna na čáru zasazení, tj. k útoku, kdy větší část spoj. prostředků bude muset být vyčleněna pro plnění tohoto úkolu.

Bylo by jisté správné správce pořádkového stanoviště a správce poř. prostoru umístit společně a **tak by se počet rádiových stanic nezvyšoval**. Avšak ani mimořádná kvalita stanic R-105 nezabezpečí vždy spojení do šířky (v pořádkovém prostoru) z jedné pochodové osy na druhou, neboť tyto zejména při operačních přesunech a vyvádění vojsk z mírových posádek budou od sebe značně vzdáleny.

Vyzkoušeli jsme proto a praxe nám potvrdila, že je výhodné uskutečňovat vedení pořádkové služby přímo na stupni pomocné VS – pořádkové stanoviště.

Kromě jednoduché organizace spojení, o níž se zmíním později a minimální potřeby důstojníků, má tento způsob i další výhodu, která plyne z rozmístování jednotek určených k poř. službě.

Předpis Oper-51-2 stanoví:

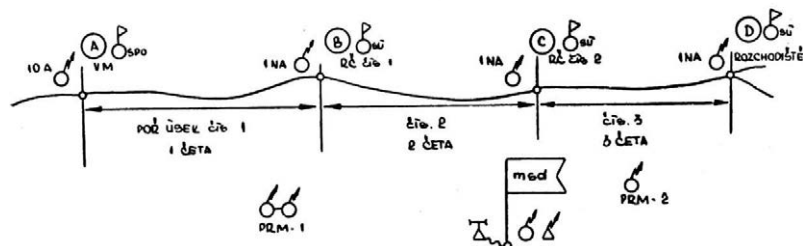
„K zabezpečení a k výkonu pořádkové služby v pořádkovém prostoru (na pochodové ose) je výhodné přidělit správci pořádkového prostoru (pochodové osy) pokud možno vždy celé organické jednotky (např. střeleckou nebo pořádkovou rotu, četú apod.), z jejichž sil a prostředků může vytvořit všechny potřebné organy pořádkové služby i nutnou zálohu“.

Vycházíme-li z toho, že pořádkovým prostorem prochází část dvou nebo tří os, je nutné rozmístit jednotku určenou k zabezpečení pořádkové služby do šířky. To vyžaduje dostatek času na rozestavení směrniců a strážních hlídek. Stažení těchto jednotek a jejich zasazení do boje bude stejně obtížné a zdlouhavé. To vše mluví pro to, aby pořádková služba byla organizována po osách (jak se převážně u jednotek a svazků děje).

Bylo by tedy výhodnější určovat **správce pochodové osy** jako mezičlánek vedení mezi pomocným VS a správcem pořádkových úseků. Otázka zabezpečení spojení je však stejně náročná, jako při zabezpečení pojítek pro správce pořádkového prostoru.

Po vyhodnocení těchto zkušeností osvědčilo se nám určovat příslušníky štábu divize na regulačních čarách a rozchodištích do funkcí správců pořádkových úseků, důstojníky na výchozích místech do funkcí správců pořádkových os. Při řízení přesunu vzhledem k možnostem spojení plní funkci kontrolního orgánu a zabezpečuje vytažení a časově správný průchod vojsk výchozími místem.

Organizace pořádkové služby na ose pak je tato:

Pořádkovou službu vykonávají 4 důstojníci štábu. Důstojníci B, C a D jsou určeni do funkce **správce pořádkového úseku**, důstojník A do funkce **správce pochodové osy**. Pořádkovou službu provádí jedna střelecká rota.

Pro výkon pořádkové služby vyčleňuje každý motostřelecký pluk dvě střelecké rotu. Jedna rota je určena k provádění pořádkové služby v pásmu divize, druhá pro zabezpečení vyvedení pluku do výchozího místa a k činnosti po průjezdu rozchodištěm.

Rozmístování a činnost rot určených pro pořádkovou službu na osách divize provádí správci pořádkových úseků (příslušníci štábu divize) podle pokynů důstojníka určeného do výchozího místa.

Je-li dostatek času, soustřeďují se tyto rotu v blízkosti VS divize, což usnadňuje práci pomocného VS. Při nedostatku času odesílají je pluky pod velením jednoho z příslušníků štábu pluku, nebo velitele rotu do výchozího místa, kde je převezme určený důstojník štábu divize.

Při přesunu divize do blízkosti fronty nebo na čáru zasazení snažili jsme se zabezpečit potřebu pořádkových orgánů jedním praporem (3 sr) druhosledového pluku. Nevýhoda tohoto řešení je však v tom, že pluk není schopen zabezpečit vybavení tak velkého počtu směrnic, zejména svítilnami, označovačly pro noc a ukazovateli směru.

Rízení přesunů

„Přesuny a pořádkovou službu řídí štáb divize zpravidla z velitelského stanoviště nebo vytváří pomocné velitelské stanoviště, které se umísťuje na místě nejvýhodnějším k řízení přesunu (na pochodové ose). Přesun a pořádkovou službu v pásmu přesunu (na pochodové ose) organizuje a řídí prostřednictvím podřízených štábů a správců pořádkových prostorů (správců pochodových os).

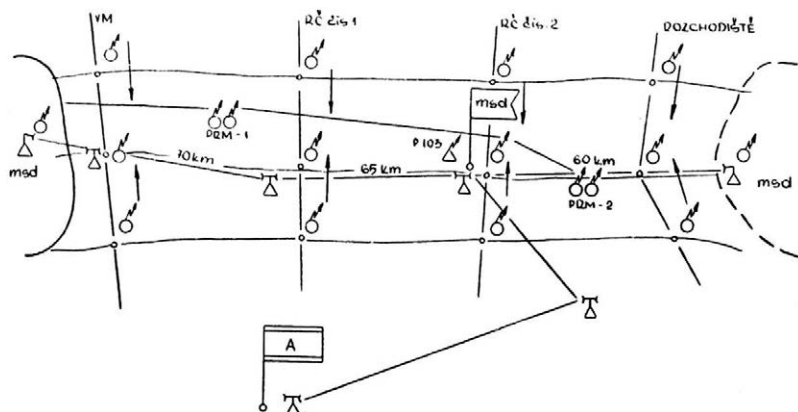
K zásahům, k usměrňování přesunu, k obnovování narušeného pořádku, jakož i k vytváření pořádkových hlídek má štáb řídící pořádkovou službu k dispozici zálohu pořádkových sil a prostředků, zpravidla organickou jednotku (četu, rotu) — článek 27 předpisu Oper 51-2.

Jako hlavní místo velení, odkud se uskutečňuje velení svazku za přesunu uvádí předpis — **pomocné velitelské stanoviště**. Jeho úkolem je kromě uvedených povinností v čl. 27 informovat staršího náčelníka o průběhu přesunu (pomocné VS

armády) a plnit jeho nařízení. Proto o umístění pomocného VS bude zpravidla vždy rozhodovat armáda a její péči bude i zabezpečeno spojení. Přitom je nutné, aby spojovací náčelník armády navrhoval pomocné VS divize na jedné z os, na jednom z kontrolních bodů (výchozí místo, regulační čára, rozhodčistě) a vytvořil tak divizi co nejvýhodnější podmínky. Spojení na stupni pVSA a pVS divize bývá zabezpečeno linkovým a směrovými pojítkem a zdvojeno rádiem. S podřízenými musí pVS divize zabezpečovat tyto dva požadavky:

- spojení s velitelem a štábem divize a útvary.
- spojení s velitelem a štábem divize a útvary.

S orgány pořádkové služby je spojení zabezpečeno systémem VKV stanic a směrovým spojením jak uvádí tento příklad:

T Y P		R-105	RD5 66	K-12	R-105 CIZI	R-103		
ZASAZENO	K D I S P O S I C I	16	4	4	4	4		
	V S	4						
	R E G U L C A R Y	11	3					
	P O M. V 6	1		1		1		
	P R M				4			
2	A L O H A	-	1	3	-			

Důležitá je správná volba regulačních čar, která značně přispívá k nepřetržitému spojení na stanicích R-105. Zprávy se předávají přímo ze stanoviště správce pořádkového úseku na pomocné VŠ. Tam, kde to terén nedovoluje, uskutečňuje

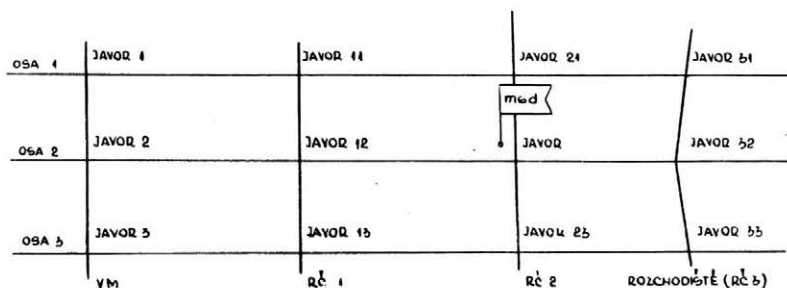
se spojení po čarách a to tak, že při třech osách převezme stanice na střední ose zprávy od stanic na ose čís. 1 a 3 a prostřednictvím směrového spojení nebo pohyblivého retranslačního stanoviště je předá na pomocné VS.

Je velmi důležité, aby pomocné VS mělo spojení jak na staré VS, tak i na VS v novém prostoru nebo na čáru zasazení. Toto se zabezpečuje prostřednictvím PRM nebo směrové osy mezi VS – pom. VS – novým VS (nebo PVS při zasazení msd do boje).

Jak je z nákresu zřejmé, je použito na RČ jen rdst R-105, je však možné mezi osami na některých RČ vybudovat linkové spojení nebo použít jiných typů stanic, avšak základ na některé ose musí být rdst R-105.

Při vzájemné znalosti rádiových dopravních údajů sítě pořádkové služby a sítě VKV vel. divize a velitelů pluků je možnost vstupu pom. VS nebo správce poř. úseku při větších vzdálenostech do těchto sítí a zde pak předat patřičné údaje o přesunu divize a opačně, je možno, aby velitel divize, nebo velitel pluků vstoupili do sítě pořádkové služby.

Rádiová síť pořádkové služby je známa všem velitelům. Volací znak se používá jeden, kterým je označeno pom. VS. Ostatní rádiové stanice mají číslcový index. Uvedu příklad:

Tímto způsobem je zabezpečeno, že správce pořádkového úseku i ostatní velitelé ihned se mohou orientovat, o jakou jde stanici a kde se nachází. Jeden volací znak se lehce pamatuje a číslice pak určuje umístění rdst R-105. Při přesunech na větší vzdálenosti je nutno plně využít PRM a proto s jejich organizací je nutno počítat. Směrová osa nemusí být vždy organizována a to v těch případech, bude-li divize zasazena do boje a se směrovými stanicemi se bude počítat pro nastávající boj.

V mnohých případech bude i možnost v některých úsecích přesunu využít stálých vedení přidělených od A.

Rádiová stanice středního typu R 103 bude pracovat pro spojení s A a také bude začleněna do sítě štábu (velitele) divize s možností včas štáb divize informovat o změně úkolu nebo jiných nepředvídaných událostech.

Početní stav rdst R 105 u spojovacího praporu nestačí v mnohých případech

krýt potřebu stanic při přesunech na větší vzdálenost a po třech nebo více osách. V těchto případech pak spojovací náčelník musí vyčlenit rdst od jednoho praporu druhořadového pluku. Při přesunech divize po dvou osách počet rádiových stanic se sníží o 4 kusy a je-li možno spojit některé RČ linkovým vedením, pak rdst R 105 vystačí z počtu spoj. praporu. Jednou z nejsložitějších otázek řízení přesunu je úkol pořádkové služby zabezpečit řízení přesunu při změně úkolu, to znamená změně os v průběhu přesunu.

Současný rychlý spád boje (možnost zasazení divize na jiném směru, vyvedení do jiného prostoru) a provádění pozemních úderů nepřitelem si vyžaduje akceschopnou pořádkovou službu.

Jako nevhodné se ukazuje **rozmístění orgánů pořádkové služby na všech úsecích ještě před zahájením přesunu**. Takové řešení nám zabezpečí vedení proudu jedině tehdy, nebude-li úkol v průběhu přesunu narušen. Dojde-li k narušení, bude nutné některé pořádkové úseky rušit a stažení a znovurozmístění směrniců a ostatních orgánů pořádkové služby bude vždy opožděné.

Osvědčilo se rozmístit pořádkové orgány před zahájením přesunu pouze na prvním pořádkovém úseku, další rozvíjet až podle vývoje, na pokyn pomocného VS.

Dojde-li k potřebě vytýčit neplánovanou osu, je možno při ponechání jednotky, určené pro druhý a další úseky použít k regulaci nové osy ještě před příchodem čel vojsk.

Dojde-li při potřebě změnit osu k narušení spojení mezi VS divize a pomocným VS divize nebo pomocným VS divize nebo pomocným VS divize a pomocným VS armády, bude nutné usměrnit činnost pořádkových orgánů z přesunujícího se VS divize nebo pomocným VS divize na základě znalosti situace.

Dojde-li k dezorientaci obou těchto míst velení, musí být velitelé připraveni provést rychlé vytýčení nové osy vlastními prostředky.

Při kalkulaci sil a prostředků bývá uplatňován názor — překračování jednotlivých pořádkových úseků s cílem úspory sil a prostředků.

Například článek „Některé závěry o zabezpečení přesunu tankové divize k rychlému provedení armádní protizteče (protiúderu)“ (Vojenská mysl č. 3/1960) říká:

„Je nutno zabezpečit možnost rychlého přesunu pořádkových jednotek z prvních úseků na další tím, že první dva až tři úseky budou stanoveny kratší (nejvíce 20 km) a další 30 km i více“. Domnívám se, že překračování pořádkových orgánů během jednoho nočního přesunu je neproveditelné. Střední délka noci 10 hod., délka jednoho proudu divize po 3 osách asi 50 km, dvě zastávky po 30 minutách, tzn. že zbývá na provedení vlastního přesunu 7 hod. — při rychlosti 25 km, tj. 175 km.

Orgány pořádkové služby z prvního úseku možno použít pouze při celodenním úsilovném pochodu nebo pochodu delším jak 200 km. Zdůvodnění, aby činnost na úseku čis. 1 mohla být skončena, musí 50 km proud ujet 70 km, tj. 2 hod. 48 minut. Odjezd směrniců z tohoto úseku musí být uskutečněn za 30 minut. Jejich rozvoz na novém 20km úseku bude vyžadovat 1 hod., tj. celkem 4 hod. 18 minut. Za tuto dobu bude čelo proudu na 107. km. Po příjezdu čela rozchodištěm zbývá 2 hod. 45 minut, za tuto dobu při rychlosti 50 km ujede pořádková četa 136 km. To znamená v době, kdy čelo proudu projde rozchodištěm, zabezpečil by pořádkový úsek č. 1 regulaci na 156 km, tedy v době, kdy již jím dlouho pochoduji jednotky.

S otázkami řízení přesunů a pořádkové služby je spojena i nutnost provádění zastávek během přesunu. Námaha techniky a nutnost jejího dovedení do místa plnění úkolu v plné bojovschopnosti toto plně vyžaduje.

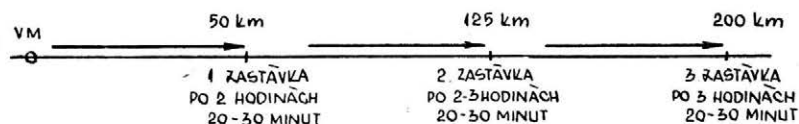
Polní řád Československé lidové armády (divize) v čl. 457 uvádí:

Malé zastávky se určují: pro motostřelecké svazky (útvary) na obrněných transportérech (autech), pro tankové svazky (útvary), jakož i pro mechanizované dělostřelectvo v trvání 20 – 30 minut; první malá zastávka po 1 až 2 hodinách od zahájení pochodu, další vždy po 2 hodinách jízdy.

Velké zastávky se pro všechny druhy vojsk zpravidla určují na začátku druhé poloviny celodenního pochodového výkonu v trvání 2 až 4 hodin; při pochodu v noci a na vzdálenosti menší než je celodenní pochodový výkon se velké zastávky zpravidla neurčují.

Polní řád (pluk, prapor), v čl. 372 uvádí stejné ustanovení o zastávkách; odlišnost je pouze v tom, že druhá a další zastávky se uvádějí po dvou až třech hodinách (Vševojsk-1-1 po 2 hodinách).

Plnit tato ustanovení prakticky znamená provedení dvou až tří 20 – 30minutových zastávek během jednoho až 200km přesunu. Při rychlosti 25 km/hod. možno provedení zastávek znázornit takto:

Při přesunech vojsk na bojiště, které provádíme pod příkrytím tmy budou vojska provádět zpravidla pouze krátké zastávky. Na jejich provádění jsou nejednotné názory.

Řada příslušníků štábů, kteří plánují a řídí přesuny zastává názor, že čas pro zastávky je obsažen v průměrné rychlosti a že je není třeba nijak zvlášť stanovovat. Toto řešení lze uplatnit pouze v tom případě, kdy se přesunuje jednotka samostatně a kdy velitel si disponuje svým časem bez ohledu na vpředu a vzadu jedoucí proud.

Přesunuje-li se však jednotka v sestavě divizního proudu se sousedem, vpředu i vzadu je tento způsob provádění zastávek v rámci času mezi jednotlivými regulačními čarami nevýhodný, protože jednotka, jejíž velitel se rozhodne samostatně provést zastávku, tarasí komunikaci další jednotce, která ji dojde. Největší používaná mezera mezi pluky 5 km při rychlosti 20 km se dojde za 15 minut, přičemž nejkratší zastávka bývá 20 minut.

Výhodnější způsob je provést zastávku v celém proudu najednou při zachování nařízených mezer mezi prapory a výše a opatření k bojovému zabezpečení i za cenu, že poslední vozidlo provede zastávku v blízkosti výchozího místa. Od praporu níže je vhodné vzdálenosti mezi rotami a vozidly snížit a umožnit tak velitelům kontrolu a zaujetí výhodnějšího prostoru. Předepsanou vzdálenost upravit se zahájením přesunu.

Operační umění a taktika

Čas, který se stanoví pro zastávky celého proudu na ose je nejlépe volit od dosažení čela proudu v jedné z regulačních čar – zhruba 2 – 3 hodiny pospolu. V tabulce se pak nařízení pro zastávku projeví takto:

JEDNOTKA	ČÍSLO PROUDU	V M		RČ č 1 (60 km)		RČ č 2 (65 km)		POZNÁMKA
		PELEC		ÚSTÍ				
		ČELO	ZAD	ČELO	ZAD	ČELO	ZAD	
1 msp	1010	(4 5')	(14 15')					VŠECHNY JEDNOTKY PROVEDOU OD 21.00 DO 21.30 KURÁTOU ZASTÁVKU
VS	1001	(1 0')	(11 0')					
		18.55	19.05	22.25	22.35			
		(3 5')	(5 5')					
8 tp	1012	19.15	19.50	22.45	23.20			

Je nutné, aby plánovači přesunu (i při hrubé kalkulaci) připočítali čas na zastávky z následujících důvodů zvlášť: je-li nařízena rychlost 20 km/hod. je potřeba na projetí osy k 1 RČ (60 km) 3 hodiny. Chci-li v této době provést ještě 30minutovou zvlášť nevyčleněnou zastávku, musím tuto vzdálenost ujet za 2 hodiny 30 minut, tj. průměrná rychlost 25 km/hod. Domnívám se, že v tomto směru by mělo být dosaženo jednotného názoru a důstojníci operačního oddělení by měli více v otázkách zastávek k údržbě techniky spolupracovat s orgány technické služby a naopak.

*

Přesuny jsou nezbytnou součástí každého bojového úkolu, avšak pozornost, věnovaná přípravě štábů a vojsk k plnění tohoto úkolu této důležitosti neodpovídá. Ukazuje se jako nezbytnost zařadit do výcviku všech druhů vojsk a všech jednotek – výcvik pořádkové a regulační služby. Rovněž materiální vybavení jednotek určených k pořádkové službě je nedostatečné.

Je třeba pořizovat pomůcky pro označení regulace pro noc, ukazatele směru apod. Domnívám se, že centrální zabezpečení a ujednacení potřeb pro pořádkové orgány by prospělo k zvýšení bojové pohotovosti útvarů a svazků.

*Všechny jednotky provedou
dne 21.00*

